

ബലിദർശനം

ശ്രാവണപ്രഹർഷം

ഒന്നമുണ്ടെഴുന്നേറ്റിത്തിണ്ണയിൽ പുൽപ്പായയിൽ

തുണിലെൻ തലച്ചുമടിറക്കിക്കിടക്കുമ്പോൾ,
 പൂക്കളത്തിൽച്ചെന്നോരോ പൂവിലെത്തേനും നക്കി
 നോക്കുമെൻ മിഴികൾക്കു ലഹരിപിടിക്കുമ്പോൾ
 ഞൊടികൊണ്ടോ വർത്തുളവർണ്ണസൗഭാഗ്യത്തിന്റെ
 നടുവിൽ സുതലത്തിൽനിന്നു പൊന്തിയപോലെ
 കണ്ടു ഞാൻ മഹാബലിയുടെ മൺകോലം, തല-
 യ്ക്കുണ്ടരിമാവാൽ, പലപൂക്കളാലലങ്കാരം
 കൈയിലൊരോലക്കൂട വിൽക്കോലും മുളവില്ലും
 കണ്ഠത്തിൽ പൂവട്ടിയും ധരിച്ചിട്ടുണ്ടാസ്സുമ്മൂൻ.
 വിരുന്നുണ്ണുകയല്ലോ കേരളത്തറവാടിൻ
 വിടർന്ന ഹൃദയത്തിലീ പ്രജാപതി! പൂവി-
 ട്വലക്കീടിന വെള്ളപ്പുടവക്കഞ്ഞിപ്പശ-
 യുലഞ്ഞീടവേ, കാശുതാലിയും പുത്താലിയും
 കുലുങ്ങീടവേ, താളമിട്ട കൈവളക്കൂട്ടം
 കിലുങ്ങീടവേ, പ്രജാപതിയെഗ്ഗാനത്തിന്റെ
 വിലത്തിൽബുന്ധിച്ചാടിപ്പാടുന്നു ശശ്വൽസുമം-
 ഗലിമാർ മലയാളഗ്രാമലക്ഷ്മിമാരാകെ,
 കണ്ണടച്ചിരുന്നോണപ്പാട്ടിലെദൃഢവിശ്വാ-
 സാന്ധതാസമ്പൂർത്തിയിലാലിലക്കണ്ണൻപോലെ
 വിഹരിക്കുമീ പ്രേമധന്യന്റെ കപോലത്തിൽ
 വിടരുന്നുവോ പെട്ടെന്നിത്തിരി തുമ്പപ്പൂക്കൾ?
 ശരിതാൻ: കേൾപ്പു വിയർത്തൊലിക്കും കുമ്പക്കീഴിൽ
 മുറുകെക്കൊൽത്താർതറ്റു തലയിൽക്കെട്ടും കെട്ടി
 പറഞ്ഞാൽ പന്ത്രണ്ടുള്ള കാരണവന്മാർ ചേരി
 പിരിഞ്ഞുകളിക്കുമ്പോൾ പകിടക്കരു രണ്ടും
 പഴുതേ മണ്ണിൽക്കിടന്നുരുണ്ടു കളിക്കുമ്പോൾ,
 പഴം വീഴാഞ്ഞിട്ടുള്ള ഘോരാട്ടഹാസം ദൂരെ!

൯൯൯

മഞ്ഞളിക്കയോ പതിറ്റടിക്കെൻ മിഴിയിലെ
 മൺകോലം? അഹോ, സ്വർണ്ണസിംഹാസനത്തിന്മേലോ
 അവിടുന്നിപ്പോൾ പുരന്ദരജേതാവേ, അമർ-
 നരുളീടുന്നു? സൂര്യപ്രഭ ചിന്തുന്നു നിന്റെ-
 യൊരു കണ്ണിതാ, മറ്റേക്കണ്ണു പൗർണ്ണമിയല്ലോ;
 മരണം തീണ്ടോ പ്രാധിവാകനല്ലല്ലീ താങ്കൾ? *
 മാറത്തുണ്ടിരുമ്പിന്റെ ധീരത, വാടാമലർ-
 മാലയും: തിളങ്ങും തോൾവളകൾക്കുമേൽ കാണേൻ
 അമ്പൊടുങ്ങീടാത്തുണീരങ്ങൾതൻ ഭാരം, കാതി-

മനസ്സാക്ഷിയെ ഞങ്ങൾ; കർക്കടകേഷൻഷാപ്പിൽ
നിരയിട്ടുപോയ്; ഞങ്ങൾ ക്കിരുട്ടിൻ ഹൈവേ മാത്രം
ശരണം; വാക്കിന്നടിപതറിപ്പോയോ വീണു-
മരണം--കൊതുകിന്റെ കാളച്ചാൽ സുനിർബ്ബാധം!

ൗൗൗ

ഇതെന്താണ, സ്മൽബ്ബാഷ്പബിന്ദുക്കളെല്ലാം കുടി-
യിരമ്പിപ്പൊന്തും വെള്ളപ്പൊക്കമല്ലയോ ചുറ്റും?
പൊടിക്കില്ലയോ സൂര്യൻ ഹൃദയാകാശം മുടി-
പ്പിടിച്ച ജന്മാന്തരദൃഷ്ടകൃതക്കാർമേഘത്തിൽ?
ഏഴു വർണ്ണത്തിൽ** സൂര്യകിരണം ചിതറിക്കും
വ്യാളങ്ങൾ മേയും പണക്കൊതൻ മട്ടുപ്പാവിൽ
നാവിനാൽ ഭരിക്കുന്ന വായുക്കൾ ചക്രശ്യാസ-
നാടകം കളിക്കുമ്പോളടിപ്പു തമ്മിൽത്തമ്മിൽ.
കടിപ്പാനവതമ്മിൽ കുറച്ചു തുപ്പിടവേ
പൊടിക്കും നീരാറ്റുന്നു ശാലികൾക്കല്പം ദാഹം.
യുക്തിവാദത്തിൻ തുവ്വാലടിക്കെത്തങ്ങീ ഞങ്ങ-
ളുൽക്കടമതാവേശക്കളളുഷാപ്പിലെച്ചായ്പ്പിൽ.
എങ്കിലും കുർക്കം വലിച്ചുറങ്ങീ യാത്രാക്ഷീണം;
എന്നിട്ടും ബ്രഹ്മക്കില്ലാസ്സംസാരചക്രത്തിൻ ഹോറ-
നുണർത്തീ; രോമം കാണാറാകവേ, ചുമരിൽനി-
ന്നുതിർന്നു കലണ്ടറിൻ കർക്കിടകത്താ; ളൂടൻ
വിടർന്നു കണ്ണിന്നുള്ളിൽ സസ്മിതം പൊന്നിൻചിങ്ങം
മുടങ്ങാ സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ മുർത്തവാഗ്ദാനം പോലെ.

ൗൗൗ

മുക്കിയെടുത്തു കാലം കർക്കടകണ്ണീരിലീ
മുഗ്ദ്ധകന്യകയെയെന്നാരിനി സ്മരിക്കുന്നു?
ഒടുങ്ങാ സ്വപ്നത്തിന്റെ സർഗ്ഗസൗരഭവർണ്ണ-
ത്തുടിപ്പല്ലയോ കോരിക്കുടിപ്പു ജീവാത്മാക്കൾ
ആയിരം ചരങ്ങളിലചരങ്ങളിൽ നിന്നീ
മായികമുഹൂർത്തത്തിൻ മധുരോദയത്തോടെ?
പുളകം കൊണ്ടു വർഷവിനയിലുരണി, പൊൽ-
പ്പുലർചിങ്ങത്തിൻ ചുടുചുണ്ടിലെസ്സിൽക്കാരത്തിൽ
മണ്ണൊതോറും ചത്തുകിടന്ന നിത്യാനന്ദ-
ക്കണ്ണുകളെല്ലാം മിഴിത്താശകൾ വിടർത്തുമ്പോൾ.
പാതിരാസ്സുകൽപ്പത്തിൻ സൗരഭം പരത്തുമ്പോൾ,
പാരിനെന്തൊരു വർണ്ണനിർവൃതിപ്പുള്ളുമ്പോ!
ദുഃഖകാലത്തിൻ മലഞ്ചെരിവിൽക്കണ്ണീർത്തോട്ടു-
വക്കി,ലക്കർമ്മോൽക്കർഷവിരിപ്പുനിലങ്ങളിൽ
തുമ്പയും കറുകയും കൃഷ്ണക്രാന്തിയും കാശി-
ത്തുമ്പയും മുക്കുറ്റിയും കാക്കപ്പുവരിപ്പുവും
വെള്ളില വെള്ളാമ്പൽപ്പുവെല്ലാ പൂക്കളും നിന്നു
തുളളുന്നു ചുണ്ടിൽദ്ദിവ്യപ്രേമസന്ദേശത്തോടെ.
കാറ്റിൽ മുളിക്കൊണ്ടവ തലയാട്ടുമ്പോഴേയ്ക്കു-
ണ്ടാറ്റുവക്കത്തെച്ചീവീടുകളും കുരൽ മീട്ടീ.
വയലിൻ പവിഴപ്പുനെൽക്കുലകളും ചേർന്നു
തലയാട്ടുകയായാസ്സംഗീതസാമ്രാജ്യത്തിൽ.
പൊന്നിളവെയ്ലിൻ മഞ്ഞൾ മുക്കിയ വിഹായസ്സിൽ-

ഞെന്തിടും തേൻതുമ്പിപ്പുഞ്ചിറകുമുറഞ്ഞപ്പോൾ,
കൊത്തിയ കന്നിപ്പുകിൽപ്പൊൽക്കുല കടുംചോര-
ക്കൊക്കിലേന്തിയ പച്ചച്ചിറകും നൃത്തം വെയ്ക്കെ,
മലതൻ മടിയിൽനിന്നോണവില്ലൊലിക്കൊൾകെ,
മണിയുണ്ണികളുടെ പുകുട പാടിപ്പോയി:
“വരുന്നൂ മഹാബലിത്തമ്പുരാൻ നമ്മെക്കാണാൻ:
വരുംമുമ്പവിടുത്തെ നിശ്വാസവിമൂർച്ഛയിൽ
വിരിഞ്ഞു മലനാടിൻ ഹൃദയം മുഴുവനും:
വിടർന്നു കാലത്തിൻകണ്ണംബരച്ഛത്രത്തോളം.
കണ്ണുനീരാറ്റിൽക്കുളിച്ചെത്തിയ ശുഭ്രസ്മിഗ്ദ്ധ-
കന്യകേ, അടുപ്പത്തു വെയ്ക്കുകക്ഷയപാത്രം!”

മഹായാനകഥ

ആ വിളി പിന്നിൽ കൊടുങ്കാറ്റടിച്ചിട്ടും ഞങ്ങൾ-
ക്കാ വിളി കാലിൽ കുച്ചുചങ്ങല ബന്ധിച്ചിട്ടും
നിൽക്കാതെത്തിരിഞ്ഞുനോക്കാതെയുമെങ്ങോട്ടെന്നു
നിശ്ചയമില്ലാതെയും സഞ്ചരിക്കയായ് ഞങ്ങൾ.
പട്ടിണി കിടക്കൊല്ല കീറലും മുഷിഞ്ഞതും
ചുറ്റൊല്ലാ ഭവത്സന്നിധാനത്തിലീപ്പൊങ്ങച്ചം
കാണവും പണയവും ജന്മവും പണ്ടേ വിറ്റി-
ട്ടോണമുണ്ടപ്പോൾ, പൊട്ടിച്ചിന്നിയ പൂളപ്പഞ്ഞി
ഒടുവിൽ കഞ്ഞിക്കലത്തൊണ്ടയിലുറാനുലി
വലകെട്ടവേ നാലുകാതന്മാരെയും വിൽക്കെ,
നടന്നും ടിക്കറ്റൊടുക്കാഞ്ഞു തീവണ്ടിസ്റ്റീറ്റി-
ന്നടിയിൽ പളുങ്ങിയും നഗരത്തിൽ വന്നെത്തീ.
പെട്ടിയും പായക്കെട്ടും തലയിൽ, പിച്ചാപിച്ചാ
കുട്ടികൾ വെയ്ക്കും മുദുപാദവിന്യാസം മുന്നിൽ.
ഹുട്പാത്തിലാരോ വെച്ച വൃക്ഷത്തിൻ തണൽപ്പാട്ടിൽ
സൽപ്പമാത്രകൾ ഞങ്ങൾ മുതു ചായ്ച്ചിരുന്നപ്പോൾ
പൊക്കണത്തിലെ റൊട്ടിക്കഷണം വാരിത്തിന്നും
മക്കൾ മന്ത്രിച്ചു: “നാളെയാണത്രേ തിരുവോണം!”

൯൯൯

ചക്കപോൽ മുഖത്തു വന്നടിക്കും കൊതു മൂളും
ചകിരിക്കുഴിയുടെ വാടയിൽ പാർപ്പായ് ഞങ്ങൾ.
പാർപ്പൊരു വീട്ടിൽത്തന്നെയെന്ന സന്തുഷ്ടിക്കായി
പത്തുറുപ്പിക മാസം ഞങ്ങളും കൊടുക്കുന്നു.
കിഴക്കൻമലയുടെ താഴ്വരകളിലെങ്ങോ
മഴക്കാറുകൾ തമ്മിലൊന്നുരഞ്ഞുപോയെങ്കിൽ
പൊങ്ങുകയായി വെള്ളം കനോലിസ്സായ്പിൻ തോട്ടിൽ;
ഞങ്ങൾ പാർത്തിടുമാന്തമാനിതാ, മുങ്ങാറായി.
കോർപ്പറേഷൻകാർ വിട്ട വഞ്ചിയിൽ, കൈയിൽക്കിട്ടും
കോപ്പുകളെല്ലാം വാരിക്കേറിക്കൂടിയ നാളിൽ
റ-ര-താദികൾ പഠിപ്പിക്കുന്ന ഷെഡ്ഡിനുള്ളി-
ലെരിഞ്ഞു വേലിത്തറപ്പുകയാൽ കഞ്ഞിക്കലം

സൈക്കിളിൽ പായും ചെക്കനെയും പത്രം നോക്കി
മക്കൾ മന്ത്രിച്ചു വീണ്ടും: “നാളെയായ് തിരുവോണം.”

൯൯൯

ജോലിയുണ്ടായി നെയ്ത്തുകമ്പനിയിലക്കാല-
ത്താളുകളെൻ വീട്ടലുള്ളവർതൻ തുണികളിൽ
തുറിച്ചു നോക്കാഞ്ഞതെൻ ഗൃഹലക്ഷ്മിതൻ മൂദു-
വീരലിൽത്തത്തും സൂചിനൂലിന്റെ മിടുക്കത്രേ.
അലക്കാൻ കൂടീലന്നു സൺലൈറ്റിൽ,ട്ടിനോപ്പാലിൽ:
അറിഞ്ഞില്ലെന്താണിസ്മിതപ്പെട്ടിയെന്നെ,കിഴക്കുടി,
ആളുകൾ-സ്വന്തം തോളത്തുള്ള ബദ്ധപ്പാടുകൊ-
ണ്ടാവും-ആർത്തില്ലാ ചെത്തിൽ ഞങ്ങളെക്കണ്ടെത്തുമ്പോൾ.
മുഷിഞ്ഞു കീറിയപ്പോൾ കൂപ്പായം, അതിൽത്തുത്ത
മഷി യുറേഷ്യാവണ്ഡത്തിൻ പടമായിപ്പോയി,
എന്നറിയാതെൻ മക്കളമ്മതൻ മടിക്കുത്തിൽ
ചെന്നു തുങ്ങുമ്പോൾ, ‘പത്തു കാശെ’ന്നു ശബ്ദിക്കുമ്പോൾ
നിരത്തിൽക്കൂടിപ്പോകുമെസ്സുട്ടിലുൾക്കണ്ണും ന-
ട്ടിരിക്കും മാതാവോർത്തു, “നാളെയോ തിരുവോണം?”

൯൯൯

കൂലി ചോദിച്ചു ഞങ്ങളധികം, ഘോരവോവിൽ-
ക്കൂടി മാനേജർക്കൊരു പാവവും പഠിപ്പിച്ചു,
കിട്ടിയതൊരു ലോക്കൗട്ടീ, ഞങ്ങൾ നെയ്തുണ്ടാക്കും
പട്ടു ഗോഡൗണിൽ കെട്ടിപ്പഴകിക്കിടപ്പത്രേ.
ചീഞ്ഞൊരിക്കലാവസ്ഥ കൂടിയായാലോ? മക്കൾ
ചീക്കിലാണ,തിസാരം പനിയും തലേക്കുത്തും
ഛർദ്ദിയും! അടുപ്പിൽത്തീപുട്ടുവാൻ കടംകൊണ്ട
പത്തുറുപ്പികതാനേ പറന്നുപോയ്പോയല്ലോ.
ഹോമിയോപ്പതിക്കെന്നാൽ സ്തുതി! മൂത്യുവിൽനിന്നെ-
ന്നോമനമാരെദ്രവമൊടുക്കും രക്ഷിച്ചല്ലോ!
കടലയ്ക്കുടൻ വില താണുപോൽ മുളകിന്നും;
കഴിഞ്ഞുകൂടാം കഷ്ടിച്ചെന്നൊരാശ്വാസം; പക്ഷേ,
അരിതൻ വില പെട്ടെന്നുയർന്നു റേഷൻഷാപ്പിൽ;
ചിരിപൊട്ടുന്നു വീട്ടിൽ,“നാളെയോണോണം പോലും!”

൯൯൯

തുണി വിറ്റില്ലെങ്കിലും ശമ്പളം തന്നെയ്ക്കട്ടേ,
പണമല്ലയോ ബാങ്കിൽ? ചെക്കില്ലേ? ചീന്തിക്കൂടേ?
മുതലാളിക്കെന്താണ്? കഠിനമല്ലേ? പത്രാസിയല്ലേ?
തൊഴിലാളികൾക്കുരിക്കഞ്ഞിയെങ്കിലും വേണ്ടേ?
ഘോഷയാത്രയിലാദ്യം കേട്ടതെൻ വിശപ്പിന്റെ
ഘോരനിർഘോഷം; പിന്നിലെന്റെ വാക്കാവർത്തിക്കാ-
നായിരങ്ങളുണ്ട;-ന്നു മണിക്കൂറുകൾനേരം
മേയറായിരുന്നതാരെൻ ചെറുനാവല്ലാതെ?
എങ്കിലും ഞാനാ രാവിലുംങ്ങാൻ കിടന്നപ്പോൾ
സങ്കടം തോന്നീ; കഷ്ടം! മോശക്കാരനായ്പ്പോയ് ഞാൻ!
വീണുപോയല്ലോ മുദ്രാവാക്യലിസ്റ്റൻ കൈവിട്ടാ
വീഥികളെന്നെച്ചുറ്റിത്തിരിയും മഞ്ഞച്ചുടിൽ.
പരുങ്ങിപ്പോയല്ലോ ഞാൻ വയറ്റിൽക്കത്തും സത്യം

പറയാൻ നാപ്പേരാതെ! “നാളെയോണോണംപോലും!”

൯൯൯

ഭാഗ്യമാണൊരു ജോലി താമസംവിനാ കിട്ടീ
ശ്വാക്കളെപ്പിടികൂടിക്കൊണ്ടുപോം ശകടത്തിൽ.
കൊലചെയ്യുന്നു ചോറിന്നെന്നതു ദോഷം, കൊല്ലാ-
ക്കൊലയ്ക്കു ചോറാവുന്നതല്ലയോ ദോഷാൽദോഷം?
കൊല്ലുവാൻ യഥാർത്ഥത്തിലേതവന്നുള്ളു ശക്തി?
കൊന്നാലും ചാവില്ലാത്താവെന്നതേ സത്യംസത്യം!
നമുക്കൊന്നെങ്കിൽ തുണിനെയ്ത്തുപോലിതും കർമ്മം;
നടക്കും വീട്ടിൽ പാകകർമ്മമെന്നതോ? മെച്ചം!
പണി തീർന്നുച്ചയ്ക്കിന്നു വീട്ടിലെത്തുമ്പോൾ കാണും:
മണിമുറ്റത്തുണ്ടൊരു പൂക്കളം, അകായിലോ,
പപ്പടം പഴംനൂറുകുകൾതൻ മണം, അയൽ-
പക്കത്തു കിടാങ്ങൾതൻ പന്തൂരുട്ടലുമാർപ്പം!
മോടിയിൽ പുഷ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെൻ പ്രിയ, ചുണ്ടിൽച്ചിരി
കോടി കായ്ക്കുന്നു, “തിരുവോണമാണറിഞ്ഞില്ലേ?”

നഷ്ടമൂല്യവിഷാദം

ഒന്നമുണ്ടെഴുന്നേറ്റിത്തിണ്ണയിൽപ്പുൽപ്പായയിൽ

തുണിലെൻ തലച്ചുമടിറക്കിക്കിടക്കുമ്പോൾ
അവിടുനാരായുന്നു, ‘സുഖമല്ലയോ?’ ഞാനൊ-
രാജന്മുകൻപോലെ നിൽപ്പതു പൊറുത്താലും!
ആവില്ലാ കള്ളത്തിനും പൊളിക്കും ചതിക്കും നി-
ന്നാദർശസീമയ്ക്കുള്ളിൽ ചവിട്ടാനിന്നും സ്വാമിൻ!
ക്കൈയും ചിരഞ്ജീവിക്കറിയാമെന്നാലും,മെൻ
ദുഃഖമീ നാരായവേരറ്റ ലോകത്തിൻ സത്യം,
കർമ്മശക്തികൾ കൈയുമുടങ്ങിത്തൊണ്ടും കാല-
ധർമ്മസങ്കടസത്യം തന്നെ ഞാൻ നേദിക്കട്ടെ.
പടിക്കൽപ്പന്തീരായിരങ്ങളെക്കെട്ടിപ്പുട്ടി-
പ്പിടിച്ചു മയങ്ങിയകാലഘട്ടത്തിൻ മണ്ണിൽ
ജന്മിയോ കൂടിയാനോ ആരുമാവട്ടേ, മർത്യ-
ജന്തുഹൃത്തോണംകേറാമുലയായിരുന്നില്ല!
കാടന്നസ്സംസ്കാരത്തെത്തള്ളട്ടേ പരിഷ്കാരം;
നാടുവിട്ടോടിപ്പോന്ന ഞങ്ങൾതൻ ഹൃദയത്തിൽ
ജലിപ്പു മച്ചിൽക്കൊടാവെളിച്ചംപോലെ പ്രജ്ഞ;
ചലിപ്പു ചിത്രങ്ങൾ പോലതിലീശ്ശിലാലേഖം.

൯൯൯

പുതുവർഷത്തിൽ ഭിന്നവാസനാപരിവാഹ-
പ്പുലർകാലത്തിൻനേരെക്കണിഴിച്ചീടുംമുമ്പേ
‘ഞാനേ, ഞാൻ ഞാനാണെന്ന മിഥ്യയെ,ക്കണ്ണിൻ മുമ്പിൽ
കാണുന്നതെല്ലാം മറ്റൊന്നാണെന്ന ചിത്സത്യത്തെ,
മംഗളപ്രതീകങ്ങളുളും പൂർണ്ണത്തെ,യു-
ത്തുംഗനമ്രതയോടെജീവാത്മകോഷ്ഠത്തിന്മേൽ
ഇച്ഛയാൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ച കണി കണ്ടെണ്ണീറ്റല്ലോ
പ്രച്ഛന്നപ്രപഞ്ചത്തെപ്പുൽകിയതസ്സംസ്കാരം!

ദുർഘടം വാരിക്കോരിച്ചൊരിയാനെത്തും ധൂർത്ത-
കർക്കടത്തിലേക്കർക്കൻ സംക്രമിച്ചീടുംമുന്പേ,
പടിയോളവും വാസ്തുമണ്ഡലം ചെത്തിക്കോരി
വെടിപ്പുവരുത്തിശ്ശീവോതിയെ വിളക്കുവെ-
ച്ചിരുത്തി,ദൃശപുഷ്പമഷ്ടമംഗല്യത്തോടെ-
ത്തിരുമുനിലർപ്പിക്കാൻ മറന്നില്ലസ്സംസ്കാരം!
ചേട്ടയെ മുറം - കോണി-ചുട്ടു-ചുലുകളോടെ-
യാട്ടിയോടിക്കുന്വോഴും മുറ്റത്തു ചിരട്ടയിൽ
അരിയും നീരും പകർന്നടിയിലുരുളൻക-
ല്ലടുപ്പിൽ തീപുട്ടുവാൻ മറന്നില്ലസ്സംസ്കാരം!
ഏഴരരാവിന്നേറ്റു ഗംഗയെയുണർത്തുവാൻ,
നാഴികവട്ടപ്രായം ഗംഗയിൽ മന്ത്രസ്നാന-
വിധിപോൽ മുഴുകുവാൻ, അഗ്നിവക്ത്രത്തിൽഗ്ലണ-
പതിയാം വിഘ്നേശനെയേകദന്തനാം ലംബോ-
ദരനെസ്സങ്കല്പിച്ച,ത്തപ്തകാഞ്ചനകാന്തി
ചൊരിയും മഹാകായൻതൻ തിരുവായിൽ, പൂണ്ട
കൊട്ടത്തേങ്ങുകൾ കുത്തിത്തിരുകാൻ, നൂറ്റെട്ടേത്ത-
മിട്ടു കൈവണങ്ങാനും മറന്നില്ലസ്സംസ്കാരം!
ആദ്യത്തെപ്പുണെൽക്കുല കടന്നുവരും മുമ്പാ-
യാലയം മെഴുകിയും കഴുകിത്തുടച്ചല-
ങ്കരിച്ചും വിളക്കഷ്ടമംഗല്യം നിറപറ-
യൊരുക്കിപ്പടിക്ക്ചെന്തെതിരേൽക്കുവാൻ,ശംഖ-
മംഗലധാനത്തോടും മംഗലസൂക്തത്തോടും
മച്ചകം നിറയ്ക്കാനും മറന്നില്ലസ്സംസ്കാരം!
പുത്തരിയുണ്ണുന്നതുകൂടിയക്കാലത്തീശ-
ഭക്തിദീപത്തിൻ മുന്നിലാവണപ്പലകമേൽ
കിഴക്കു നോക്കിപ്പടിഞ്ഞിരുന്നാചരിക്കേണ്ടും
ക്രിയയായ്പ്പഞ്ചപ്രാണപുജയായ്ക്കണ്ടു ഞങ്ങൾ.
ഇന്നു പുത്തരി പുത്തനരിമാത്രമാണെന്നാ-
ലിന്നലത്തേതാ ലക്ഷ്മീദേവിതൻ കൃപാബിന്ദു.

൩൩൩

കർക്കടത്തിരുവോണം മുതൽക്കേ മെഴുകിയ
മുറ്റത്തെ മുക്കുറ്റിപ്പുവങ്ങയെ പ്രതീക്ഷിച്ചു.
അങ്ങയെ മൺകോലത്തിൽ ഞങ്ങളാവാഹിക്കും മു-
മ്പെന്നാരിക്കലുമത്തം കറുത്തിട്ടില്ലീ നാട്ടിൽ.
അമ്മമാരവിടേയ്ക്കു പൂവട നേദിയ്ക്കുംമു-
മ്പെന്നാരിക്കലുമോണം വെളുത്തിട്ടില്ലീ നാട്ടിൽ.
അന്നു കാരണവന്മാരുണർന്നു കുന്നത്തു നി-
ന്നുണ്ണികൾ പാടിക്കേട്ട പൂപ്പൊലിപ്പാട്ടാലല്ലോ.
അന്നു കാരണവന്മാരുങ്ങീ മുറ്റത്തു നി-
ന്നുണ്ണികൾ കൊട്ടും വില്ലിൻ വിളി കേട്ടുകൊണ്ടല്ലോ.
അവനം ചതുർമ്മാനസത്യമാമക്കാലത്തി-
ബ്ഭുവനംകുറേക്കുടിദ്ധന്യുമായിരുന്നില്ലേ?

ത്രിമാനയുഗം

“മകനേ, മനസ്സിലാക്കുന്നു ഞാൻ ഭവദ്ദുഃഖം,”

മനുഷ്യാത്മാവിൻ ഗൗരീശങ്കരശിഖിരത്തിൽ
ആദ്യമായുരുകിയ മഞ്ഞുകളല്ലീ വന്നെ-
ന്നാത്മാവിൻ വരളുന്ന രോമകുപങ്ങൾക്കുള്ളിൽ
അവസാനമില്ലാത്ത നിർവൃതി വർഷിപ്പൂ? ഞാ-
നടഞ്ഞ കൺപോളകൾ വിടർത്താൻ ശ്രമിക്കട്ടെ:
മുന്നിലിപ്പൊഴുമുണ്ടെൻ ഗൃഹനായിക തീർത്ത
വർണ്ണസങ്കല്പത്തിലെ സ്സുവർണ്ണാസനത്തിന്മേൽ
പാട്ടുകാരികളാമെൻ നാട്ടുകാരികളുടെ
പാട്ടുകേട്ടാട്ടം കണ്ടും വർത്തിപ്പു ചിരഞ്ജീവി.
എന്നിലാണെന്നാൽ തന്റേയിമവെട്ടിടാ സ്നേഹ-
ക്കണ്ണിലെ ദ്യുതി വന്നു മുട്ടുന്നു സുനിർബ്ബായം.
അരുളിച്ചെയ്യുന്നുമുണ്ടദ്ദേഹമെന്നോ: ചെവി
തുറന്നാത്തിരുമൊഴികേട്ടു ഞാൻ കിടക്കട്ടെ:

൭൭൭൭

“മകനേ, മനസ്സിലാക്കുന്നു ഞാൻ ഭവദ്ദുഃഖം:
മലനാട്ടിലിനോണം പത്രപംക്തിയിൽ മാത്രം.
പുള്ളുവക്കൂടം, വീണ, കൈകൊട്ടിക്കളിപ്പാട്ടു,
വിലുടി--എല്ലാമിന്നു റേഡിയോകളിൽ മാത്രം.
ക്യാമറ, ടേപ്റെക്കാർഡർ, റോട്ടറി-- വർദ്ധിക്കുന്നു
ഭൂമിയിൽ വിശ്വാമിത്ര ഭാവനാവിലാസങ്ങൾ!
ഉഗ്രമീത്തപശ്ശക്തി വളർന്നിട്ടുടലോടെ
സ്വർഗ്ഗത്തിലെത്തിച്ചേയ്ക്കാം ത്രിശങ്കുക്കളെ നാളെ.
പൊന്നു വെയ്ക്കേണ്ടേടത്തു വെച്ചില്ല പൂവെങ്കിലു-
മെന്ന നൊമ്പരം പക്ഷേ, കുതറുന്നുണ്ടാമന്നും.
ശമ്പളമധ്യാൻസായിക്കൊടുക്കാൻ സർക്കാരിന്നു
സമ്മതം പോരെന്നാ,പ്പീസ്സടയ്ക്കില്ലെന്നും വന്നാൽ
വിശേഷാൽപ്രതികളും റേഡിയോകളും നല്കും
വിനോദം കഴിച്ചാൽപ്പിന്നിപ്പൊഴെന്തോണം കൂഞ്ഞേ?
കഴിക്കുന്നതാവുൺസരിയല്ലയോ? നേത്ര-
പ്പഴത്തിൻ സ്വാദോ, റഷ്യയ്ക്കച്ചാരം കൊടുത്തില്ലേ?

൭൭൭൭

മകനേ, മനസ്സിലാക്കുന്നു ഞാൻ, ഇന്നിപ്പാരിൽ
മലർവാടിയും മരുഭൂമിയും തുല്യം തന്നെ.
കരയും കടലുമായ്പ്പിരിയുന്നതുപോലും-
മറിയേണ്ടതില്ലല്ലോ പറക്കും വിമാനങ്ങൾ.
അറിവു വാഷിങ്ടണും മോസ്കോവുമടുത്ത ര-
ണ്ടറയിൽപ്പാർക്കുന്നവരെന്നപോലിന്നന്യോന്യം.
മാനവരൊന്നാണിന്നു രാഷ്ട്രങ്ങളൊന്നാണിന്നും-
മോണമാഘോഷിക്കയോ പ്രാകൃതന്മാരെപ്പോലെ?
നേരമില്ലിരുന്നു ചിന്തിക്കുവാൻ, ദുഃഖിക്കുവാൻ,
നേരമില്ലാർക്കും സങ്കല്പിക്കുവാൻ, പ്രാർത്ഥിക്കുവാൻ,
നേരമില്ലാത്താക്കൾതന്നെകൃനർമ്മദയുടെ

തീരത്തു കുളിർകാറ്റേറ്റിരിപ്പാനിപ്പോഴാർക്കും.
കാര്യമാണെല്ലാവർക്കും കാര്യം: എന്താണീക്കാര്യം?
ഭാര്യയും ഞാനും; സ്വന്തം മക്കളും ചിലർക്കൊക്കെ.
കാഞ്ചനമൃഗത്തെയോ തേടുന്നതാ,പലർമ്മ-
ക്കാട്ടിൽവെച്ചേതോ മൃത്യു നിങ്ങളെ ഹരിക്കുന്നു!
വേണമെന്നില്ലാ തട്ടാൻ കൂടിയിക്കാലത്താർക്കും;
വേണ്ടതു പ്ലാസ്റ്റിക്സിന്റെ വളയും പേൾമാലയും!
ഒന്നോർത്താൽ ഫാഷൻ മാറിപ്പോയതൊരനുഗ്രഹം-
തന്നെയല്ലയോ? വീട്ടിലാനയില്ലാത്തോർക്കിപ്പോൾ
പതിനാലുകാരറ്റിൻ കാക്കപ്പൊൻവിലപോലും
പാളയത്തിൽച്ചെന്നമ്പേഷിക്കുവാനുറയ്ക്കില്ല!
വാനിലത്തോപ്പുള്ളവർ കൂടിയാ റോട്ടിൽക്കൂടി
വാനിലോടുമ്പോൾ വെട്ടിത്തിരിപ്പു മുഖപത്മം.

ൗൗൗ

മകനേ, മനസ്സിലാക്കുന്നു ഞാ,നൊന്നിച്ചട്ടി-
മറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടീ നാടിൻ രുചി,യിന്നാർക്കും വേണ്ട
ചന്ദനം വാൽക്കണ്ണാടി സിന്ദൂരം മട്ടിപ്പശ
ചാന്തു കഞ്ചഷി പനീർ തൊട്ടുള്ള സൗഭാഗ്യങ്ങൾ
വേണ്ടതു കുട്ടിക്കുറപ്പാഡറും ക്യൂട്ടെക്സുമാ-
പ്പോണ്ടിന്റെ ക്രീമും ഹെയറോയിലും സെന്റും മറ്റും!
ചുടേണ്ടാ കറുകമാലകളും തുളസിയും,
ചുടുന്നു നെറ്റും റിങ്ങും ഹെയർപ്പിൻ പ്ലാസ്റ്റിക്പുവും!
ശുഭ്രവൈണയിൽ പ്രിയമില്ല, രാക്ഷസരൂക്ഷ-
വിഭ്രാന്തി നല്കും വർണ്ണസങ്കരത്തിലാണിമ്പം.
ഇന്നാർക്കു വേണ്ടു ചേന്നമംഗലം തുണി,യില്ലി-
ക്കുന്നനും? പാവം പുളളീർക്കരയും പഴഞ്ചന്തം!
കാറ്റുള്ളിൽക്കടക്കാത്ത ടെറലീനൂണ്ടോ, ടെറി-
ക്കോട്ടനും? മതി; നൈലക്സില്ലെങ്കിൽ നൈലോണാട്ടെ.

ൗൗൗ

മകനേ, മനസ്സിലാക്കുന്നു ഞാൻ, മരുമരീ-
ചികപോലകന്നുപോമിന്ദ്രിയസുഖങ്ങളെ
തേടിയോടുകയാണിപ്പുരുഷാന്തരം, ഉല-
മാതിരി കിതയ്ക്കുന്ന, രക്തസമ്മർദ്ദത്തോടെ.
വിശ്വപൗരന്മാർപോലും! ഭീരുക്കൾ തമ്മിൽത്തമ്മിൽ
വിശ്വസിപ്പീലാ; മറ്റുള്ളവർതൻ കശേരുന്നാ-
മാന്ധികൾ തുളച്ചോടക്കുഴൽ വായിച്ചാലവ-
നുത്തമൻ; അവന്റെ പാദാരവിന്ദത്തസ്സർവ്വ-
മർത്തുരും ലാംഗുലങ്ങൾ ചുരുക്കിപ്പുജിക്കുന്നു!
കഴിയുന്നില്ലീ ഹ്രസ്വദൃഷ്ടികൾക്കവർ വെയ്ക്കും
കണ്ണട പത്താംക്ലാസ്സിലെത്തും മുമ്പെങ്കിൽക്കൂടി
പഠിച്ച ഭൂലോകവിജ്ഞാനവൈപുല്യം ഹൃത്തി-
ലൊതുക്കിച്ചേറിക്കൊഴിച്ചെടുത്തു സംരക്ഷിക്കാൻ.
അവർതൻ കാറുണ്ടാവും സായാഹ്നങ്ങളിൽ ബീച്ചിൽ
അവരുണ്ടാവും ട്രാൻസിസ്റ്ററുമായ് ലയൺസ് പാർക്കിൽ.
കഴിക്കുന്നതൈസ്മിൽക്കും ഫ്രൂട്ട്സലാഡുമാണ,ന്തി-
കറുത്താൽപ്പെഗ്ഗൊന്നൊന്നായൊഴിപ്പു ബാറിൽക്കേറി.
തരമുണ്ടെങ്കിൽ ബാൾറൂംഡാൻസിലും പത്മ്യം; പക്ഷേ,

പറയാതെവയ്യാർഷസംസ്കാരപ്രിയരത്രേ.

൨൦൨൦

മകനേ, മനസ്സിലാക്കുന്നു ഞാനിന്നു മുൻപു
മതിപ്പാണല്ലോ മാനുന്മാരെയുമൊരേതോതിൽ.
മാർക്സിനുള്ളതു ചുമ്മാ മാർക്സിനും കൊടുക്കുന്നു,
മഹാത്മാഗാന്ധിക്കുള്ളതദ്ദേഹത്തിനും, പോരേ?
കാണണം ചലച്ചിത്രമതിലെപ്പൊട്ടെപ്പൊഴും
കാതിൽ വന്നലച്ചാലേ നടക്കൂ ചെയിൻ സ്മോക്കിങ്.
ക്രിക്കറ്റു ഫുട്ബോൾ ടൂർണ്ണമെന്റുകൾക്കെല്ലാം ഹയർ-
ട്ടിക്കറ്റു റിസർവ്വുചെയ്തെത്തണം മടുപ്പില്ല
സർക്കസ്സും, സംഭാഷണവിഷയം മോട്ടോർക്കാറിൻ
മാർക്കറ്റു ഫാഷൻ മോഡൽ നമ്പറും റേറ്റും മാത്രം!
ഇറ്റലിയിൽപ്പണ്ടുളളൊരടിമപ്പോരും സ്പെയിനി-
ലിപ്പൊഴും നടക്കുന്ന പേർകേട്ട കാളപ്പോരും
കാണുവാൻ കഴിയാത്ത വേദത്താലിവർ ചെന്നു
കാണുന്നു ഗ്രാമത്തിലെക്കാളപ്പട്ടാഘോഷങ്ങൾ!”

ബലിബലോദയം

മലബാറിലെപോലീസിന്റെകാതിലൻ സിരകളിൽ-

ബലിതൻ സ്നേഹത്തിരമാലകളിരമ്പുമ്പോൾ,
അച്ഛനും മുത്തച്ഛനും മുതുമുത്തച്ഛന്മാരും
സ്വച്ഛവാങ്മയമായെൻ കരളിൽ തുളുമ്പുമ്പോൾ,
എന്തവർണ്ണനീയാത്മോൽക്കർഷം! - ഇയ്യോണോഘോഷ-
മെന്തിനുണ്ടായീ, ശതാബ്ദങ്ങളിലൂടെന്തിന്നു
നിലനിൽക്കുന്നു, നിലനിന്നിട്ടും? കരതലാ-
മലകംകണക്കെ ഞാനിത്തത്വം ഗ്രഹിക്കുമ്പോൾ,
താമരനൂൽകൊണ്ടെന്റെ ഹൃദയം ബന്ധിക്കുമാ
പ്രേമനമ്രത വീണ്ടും തുടങ്ങീ സംഭാഷണം:
“ഇത്രയും കേട്ടിട്ടും നീ ചരിതാർഥനല്ലെങ്കിൽ
ഇനി ഞനൊരു ലഘുവാസ്തവം പറഞ്ഞോട്ടെ:
നായയെക്കാലുന്നതു കൂടി നീ കണ്ണീരിലാ-
പ്യായനം* ചെയ്തിട്ടാണെന്നറിയുന്നു ഞാൻ കൂഞ്ഞേ!
നന്മയെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കല്പത്തിനുവേണ്ടി
നമ്മൾ ചിന്നീടും വിയർപ്പൊഴിച്ചെന്തുള്ളു ധർമ്മം?
അന്യരെന്തൊക്കെയ്യ്തു, ചെയ്തില്ലെന്നാലോചിച്ചി-
ട്ടുണ്ണി, നീ കണ്ണാടിപോലുടയ്ക്കായ്കായുഷ്കാലം.
നിന്റെ കർമ്മം താനല്ലോ നീയായിജ്ജന്മം കൊണ്ടു;
നിന്റെ കർമ്മമായല്ലോ വീണ്ടും നീ ജനിക്കേണ്ടു;
നിത്യമേതിജ്ജംഗമസ്ഥാവരങ്ങളിൽ? എല്ലാം
നിത്യത്തിൻ നിദ്രാണഭാവത്തിന്റെ രൂപം മാത്രം.
എങ്കിലും, നിനക്കിച്ഛയുണ്ടെങ്കിലീയന്യോന്യ-
സംക്രമദുഃഖം പേറും രൂപപാരതന്ത്ര്യത്തെ
ഭേദിക്കാം; നിനക്കതിന്നുപായം സർവ്വാത്മസം-
വേദനം സാധിക്കുന്ന ഭൂതകാരണിമാത്രം.

അതുതാനത്രേ നിത്യനിർമ്മല ജഗന്മോക്ഷം,
അതുതാനത്രേ ദൃശ്യവസ്തുവിന്നദൃശ്യാംശം.
അഖിലാന്തര്യാമിയാം വിഷ്ണുവിൻ നാഭീപത്മ-
സുഖസൗരഭമതാണ,തായ് നീ വിടർന്നാലും!

൮൮൮

അറിയാമല്ലോ യുഗങ്ങൾക്കു മുന്വിപ്പാരെന്ന-
ല്ലമരലോകംപോലും സംരക്ഷിച്ചതീച്ഛത്രം.
മറ്റൊരാളുടെ ദയാദാനദാക്ഷിണ്യങ്ങളാൽ-
കിട്ടിയതല്ലാ സ്വർഗ്ഗമെന്നും ഞാനോർപ്പിക്കട്ടെ.
'പിന്നെയോ?' ചോദിക്കയാണല്ലി നീ? നിൻ ജീജ്ഞാസ-
യെന്നിലെക്കാഠിന്യത്തിൽ മധുരം ചുരത്തുന്നു:
എന്റെ പൗരുഷംകൊണ്ടും, എന്റെ മുത്തച്ഛൻ പ്രഹ്ലാ-
ദന്റെ വത്സലപാരിതോഷികമാണീ വാടാ-
മലർമാലയീ മാല മാറിലുള്ളതുകൊണ്ടും,
മഹർഷിശ്രേഷ്ഠൻ ശുകനെൻ ഗുരുനാഥൻ ശിഷ്യ-
വത്സലൻ കനിഞ്ഞനിക്കേകിയതാമീശ്രംഖിൻ
വജ്രഭിഷണഗംഭീരോദാരനാദംകൊണ്ടും,
വേദവേദാംഗപ്പൊരുളറിഞ്ഞ വിപ്രന്മാർതൻ
സാദരേങ്ഗിതം തെറ്റാവരംതന്നതുകൊണ്ടും
പണ്ടു ഞാൻ പടവെട്ടിത്തോറ്റു പിന്മടങ്ങിയ
പടിക്കൽച്ചെന്നു വീണ്ടും പടവെട്ടുവാൻ വേണ്ടി,
വിശ്വജിദ്യജ്ഞം ചെയ്തിട്ടുഗ്നിയാലുൽപ്പാദിച്ച
വിശ്രുതപ്പൊൻപട്ടണിച്ചേലാർന്ന തേരിൽത്തന്നെ,
പടയാൽ പടക്കോപ്പാൽ പടനായകന്മാരാൽ
പരിശോഭിക്കും സിംഹചിത്രീതയാജത്തോടെ!
ആ രംഗമിന്നും കണ്ണിൽക്കാണുമു ഞാൻ: ബ്രഹ്മാണ്ഡമെ-
ന്നാത്തതേജസ്സിൻ കാൽക്കൽ കന്ദുകപ്രായം നില്ക്കെ,
എന്റെ ശംഖത്തിൻ നാദ,മെട്ടുദിക്കിലും വീണോ-
രന്റെ, ചുഴ്ന്നിറങ്ങുന്ന ചുട്ടുപൊള്ളിക്കും നോട്ടം,
ഉന്മർകോനെയും തന്റെ വിറയ്ക്കും ചതുരംഗ-
വൻപടയേയും ചെന്ന ചെല്ലലിൽപ്പായിച്ചല്ലോ!
എന്നല്ല, ദിവസ്പതി പട്ടത്തിലമർന്നു ഞാ-
ന്നനു നേടിയ യശസ്സസ്തമിച്ചിട്ടില്ലിന്നും!
മാനുഷരെല്ലാരുമൊന്നെന്ന ദർശനം കൂഞ്ഞേ,
ഞാനൊഴിച്ചെവൻ സാക്ഷാൽക്കരിച്ചു ചരിത്രത്തിൽ?
എന്തുകൊണ്ടെന്നിക്കതു സാധ്യമായെന്നോ നിന്റെ
സന്ദേഹം? ദേഹത്തിലിദ്ദേഹി ജീവിക്കും കാലം
കണ്ണുകൾ, നേരിട്ടേറ്റുമുട്ടിയ ധർമ്മത്തിന്റെ
കണ്ണിൽനിന്നൊരിക്കലുംപഠിച്ചില്ല ഞാനുണ്ണീ!
അഥവാ, ദിവസ്പതിയനുഷ്ഠിക്കേണ്ടും കർമ്മ-
മണ്ണുമാത്രം ഞാൻ പൃഥ്വിക്കരിച്ചിട്ടില്ലെന്നുണ്ണീ!

൯൯൯

നർമ്മദാതടത്തിലെബ്ഭൃഗുകുച്ഛത്തിൽ ധർമ്മ-
കർമ്മകോവിദബ്രഹ്മർഷീന്ദ്രൻതൻ ഹിതംപോലെ
എന്റെ ശുകാചാര്യർതന്നാദേശാനുസാരംതാ-
ന്നനു ഞാനനുഷ്ഠിച്ചു നൂറശ്വമേധം കൂടി.
അവസാനത്തേതവസാനിച്ചില്ല,പ്പോഴേയ്ക്കു-
മവിടെ പ്രവേശിക്കയല്ലയോ ചെയ്തു മോക്ഷം?

ആ രംഗമിന്നും കണ്ണിൽക്കാണുമുണ്ടാൻ: ആരാധിക്കും-
തോറുമേറിയും ബിംബത്തിന്റെ ചൈതന്യംപോലെ!
'അരുതെ'ന്നെന്നാചാര്യൻ വിലക്കീ ത്രികാലജ്ഞ-
നഖിലാഗമധർമ്മസാരജ്ഞനെങ്കിൽക്കൂടി,
വലംകൈയിലെഗ്നസപുഷ്പോപേതമാം ദാന-
ജലമപ്പടിയിറ്റു വീണോടുങ്ങീടും മുമ്പേ,
'ശരി'യെന്നെനിക്കപ്പോൾ തോന്നിയതു ഞാൻ ചെയ്തേൻ;
ശരിയാണ,തിലുള്ള പിഴകൊണ്ടുതാനല്ലോ
സ്വർഗ്ഗവും നഷ്ടപ്പെട്ടു, ഭൂമിയും നഷ്ടപ്പെട്ടു,
ശിഷ്ടമീയുത്തുംഗോത്തമാംഗവും കടപ്പെട്ടു!

൯൯൯

അറിയാതെയല്ലെന്നാൽ, ഭവിഷ്യത്തെത്തന്നുള്ളിൽ
തറയാതെയല്ലുണ്ണീ, ചെയ്തതാ മഹാത്യാഗം.
അർത്ഥത്തെ, യശസ്സിനെക്കാമത്തെ, സ്വന്തം കുല-
വൃത്തിയെ,ചൊല്ലിച്ചിരിയമറുമഹങ്കാരം,
മരിച്ച കുലകൂടസ്ഥരെയും ജനിക്കുവാ-
നിരിക്കുന്നവരായ പിന്തുടർച്ചക്കാരുേയും
നിനച്ചിട്ടുള്ളിൽ ചുരമാന്തിടുമഹങ്കാരം
നിലച്ചിട്ടല്ലാ കുഞ്ഞേ, ചെയ്തതാ മഹാത്യാഗം,
ഭ്രഷ്ടസർവ്വസ്വന്റെ ദുഷ്കീർത്തിയും ദാരിദ്ര്യവും
കഷ്ടവുമൊറ്റപ്പാടും രോഗവും നൈരാശ്യവും
സ്വപ്നമായ്ക്കണ്ടിട്ടെന്റെ മുൽപിണ്ഡത്തിലെബ്ബീരു
രുഷ്ടനാവാഞ്ഞല്ലുണ്ണീ, ചെയ്തതാ മഹാത്യാഗം.
പ്രഹ്ലാദ,നാജന്മാവധുതനാം മുത്തച്ഛൻ, അ-
ത്യാഹ്ലാദത്തൊടെയെന്ന പ്രേരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും
ശത്രുപക്ഷക്കാരായ വിപ്രർക്കുപോലും ജീവ-
ഭീക്ഷ നല്കിയ വിരോചനരാജാവെന്നച്ഛൻ
ഉയിരാർന്നുള്ളിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും
ക്ഷയവൃദ്ധികൾ കണ്ടു കൺതെളിഞ്ഞതുകൊണ്ടും
പത്നിയെത്തനയരെബ്ബസ്യമിത്രാദൃന്മാരെ-
സ്സദ്മത്തെശ്ശരീരത്തെക്കൂടിയുമവസാനം
വിട്ടുപോകണ,മപ്പോൾ ശ്ശരണം പ്രത്യക്ഷനീ
വിശ്വരൂപനീ വിരാട്പുമാനീ വിഭൂമാത്രം
എന്നുള്ള ബോധംകൊണ്ടുംകൂടിയല്ല ഞാൻ കുഞ്ഞേ,
ചൊന്നു വാമനനോടു, 'വാഞ്ചിതം കൈക്കൊണ്ടാലും!'
'പിന്നെയോ?' ചോദിപ്പിതോ ജിജ്ഞാസാഭരിതൻ നീ
പിന്നെയും? - ദാനം ചെയ്തതെന്റെ സമ്പാദ്യം മാത്രം
എന്നഹങ്കാരം മാത്രം; അതു ഞാൻ ചെയ്തപ്പോൾക്കൈ-
വന്നതല്ലല്ലീ സനാതനമാം വീരസ്വർഗ്ഗം?

൯൯൯

കനകം വിളയുമാക്കാലത്തിൻ ഗുഹാമുഖ-
കവാടത്തിൽവെച്ചിന്നും കേൾപ്പിതെന്നന്തശ്ശോത്രം
അന്നു വാമനമൂർത്തി ചൊന്ന വാക്കിലെത്തുംഗ-
നമ്രത ശബ്ദബ്രഹ്മസാരസർവ്വസ്വംപോലെ:
'ആധിയോ ഭീയോ ശത്രുശല്യമോ ആലസ്യമോ
വ്യാധിയോ തളർച്ചയോ തട്ടാത്ത സുതലത്തിൽ
വിണ്ണവർപോലും നിവസിക്കുവാൻ വാഞ്ചിക്കുന്നു

വിശ്വകർമ്മാവിന്റെ കൈവിരുതാം സുതലത്തിൽ
അവസാനമില്ലാതെ വാണുകൊണ്ടിരുന്നാലും-
മധ്യഷ്യാത്മാവേ, താങ്കളിന്ദ്രനായ്ത്തീരും നാളെ,*
ഭക്തദാസൻ ഞാനെന്റെ ചക്രത്താൽക്കാക്കും നിന്നെ-
പ്പയ്ക്കിടാവിനെത്തള്ളപ്പയ്യതിൻ കൊമ്പാൽപ്പോലെ.’

൭൭൭൭

അന്നല്ലോ ചിരഞ്ജീവിയായി ഞാൻ; അതിനാൽത്താ-
നല്ലയോ ചിങ്ങത്തിരുവോണനാളിപ്പോഴുമീ
നല്ല നാടൊന്നെപ്പൂജിച്ചിരുത്തീടുന്നു ഹൃത്തി,-
ലല്ലലിൽക്കായ്ക്കും ഹർഷപൂർണ്ണമീ നേദിക്കുന്നു?
എന്റെ ജന്മർക്ഷത്തിനല്ലീ മഹോത്സവം, തന്റെ-
തന്നെ ജന്മർക്ഷത്തിനാണെന്ന വാസ്തവം പോലും
മലയാളിയെക്കൊണ്ടു മറപ്പിച്ചെൻ പേരിന്റെ
നിലനിൽപ്പുവ്യാഹതമാക്കി വാമനമൂർത്തി!
വിസ്മയം തൃക്കാക്കരത്തേവരേ, ഭവല്ലീല
വിശ്വരൂപാന്തർഗ്ഗതകാലവാമനമൂർത്തേ!”

൭൭൭൭

ഉടനെബുലിയുടെ നിഷ്പന്ദനയനത്തി-
ലുദിച്ചു സുതലത്തിൻ സൗവർണ്ണപ്രഭാപുരം.
ഞാനതിലവഭൃഥസ്നാനമാചരിക്കുമ്പോൾ
വീണിതെൻ കാതിൽ, “കാപ്പി കാലമായിരിക്കുന്നു.”
അധരം സ്വദിക്കുന്നു കോപ്പതൻ വക്കത്തു നി-
ന്നമൃതം: പ്രിയയുടെ വിസ്മയം വിടരുന്നു,
‘എങ്ങനെ ഭവാൻ സ്വർണ്ണവർണ്ണനായ് മാറീ പെട്ടെ*-
ന്നെ,ങ്ങനെ വെറും പതിനാറുകാരനായ്ത്തീർന്നു?’
വേരു പൊട്ടിയ കാലിൻ മുറിവിൽക്കണ്ണോടിച്ചേൻ:
തീരെയില്ലിപ്പോൾ, തോലരങ്ങിയ പാടുംകൂടി!